

**ZAKŁAD KARNY
W BARCZEWIE**
11-010 Barczewo, ul. Klasztorna 7
tel. 089 514 84 41, fax 514 84 25

DD – 0912/1/09/6586

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2009-04-07
Barczewo, 2009.04.02.	
ZAK.	1220407

Eg. Nr. 1

090-604220/09

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół Prawa Karnego Wykonawczego
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

2009-04-09

Stosownie do zaleceń zawartych w pismach RPO-607220-VII-7020/7002/09/MM z dnia 10 marca 2009r. oraz RPO-607216-VII-7020/7006.6/09/ZK z dnia 24 lutego 2009r. sporządzonych po przeprowadzeniu w dniach 26-28.01.2009r. czynności z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Zakładzie Karnym w Barczewie, w tym w oddziale dla osadzonych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu, informuję o podjętych w tym zakresie decyzjach:

Ad. 1

W obecnym układzie funkcjonalnym oraz technicznym cel małoosobowych oddziałów IV, VII, VIII oraz XI zabudowanie kąpoków sanitarnych stałymi przegrodami budowlanymi jest niemożliwe, przez co stosowane są przegrody w postaci drewnianych przepierzeń z kotarą z tkaniny, bądź jedynie kotara. Szerokość ww. cel mieszkalnych kształtuje się od 2,32 do 2,53 mb. Drzwi wejściowe do celi mieszkalnej mają szerokość 80 cm i umiejscowione są po środku ściany. Szerokość pomieszczenia oraz umiejscowienie drzwi wejściowych uniemożliwia usytuowanie wyodrębnionego kąpoka sanitarnego zachowując wymagania § 83 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 czerwca 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym wyżej przepisem, szerokość kabiny ustępowej powinna wynosić co najmniej 0,9 m w świetle oraz powierzchnia przed miską ustępową powinna wynosić co najmniej 0,6 x 0,9 m w rzucie poziomym. Ponadto zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia, pomieszczenia higieniczno-sanitarne winny być wyposażone w wentylację. Blok zakwaterowania osadzonych w obecnym kształcie i uwarunkowaniach technicznych powstał w latach trzydziestych XX w. W roku 1999 powstał projekt modernizacji bloku zakwaterowania osadzonych, który odpowiada wszelkim obowiązującym przepisom technicznym, jakim powinny odpowiadać budynki

zamieszkania zbiorowego. Do chwili obecnej, ze względu na brak centralnych funduszy inwestycyjnych nie przystąpiono do realizacji wspomnianego projektu.

W dniu 23.03.2009r. dokonano komisyjnego przeglądu stanu technicznego sprzętu kwaterunkowego, w tym stanu parawanów cel małoosobowych bloku głównego penitencjarnego. Komisja stwierdziła w części cel mieszkalnych uszkodzone parawany. Polecono dokonanie stosownych napraw lub wymiany parawanów – termin realizacji wyznaczono do dnia 30.04.2009r.

Ad. 2

Cele mieszkalne do lat pięćdziesiątych XX w. nie przechodziły kapitalnych remontów. Począwszy od 2001 roku rozpoczęto sukcesywne remonty cel mieszkalnych na podstawie harmonogramów prac remontowych na kolejne lata. Przy remontach cel, ze względu na nieszczelności stropów w kąciakach sanitarnych przyjęto zasadę prowadzenia remontów od najwyższej kondygnacji. W harmonogramie prac remontowych na rok 2009 przyjęto remont cel mieszkalnych nr 12, 13, 14, 43, 44, 65, 66, 68, 71, 81, 84, 85, 86, 89, 92, 93, 100, 103, 104, 111, 115, 129, 130, 131, 132, 141, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 119, 120, 122, 156, 157. Podczas remontu cel wieloosobowych wymieniane są:

- instalacje wodno – kanalizacyjne,
- instalacja elektryczna z rozszerzeniem ilości punktów świetlnych poprawiających warunki oświetleniowe,
- podłoga drewniana
- kąciaki sanitarne podlegają podziałowi na kabinę ustępową oraz łazienkę z umywalką,
- pomieszczenia higieniczno-sanitarne są dodatkowo uszczelniane oraz wyłożone okładzinami ceramicznymi zapewniającymi łatwe utrzymanie ich w czystości.

Ponadto, Kierownik Działu Terapeutycznego wraz z wychowawcą oddziału IV zwrócili osadzonym uwagę i zobowiązali ich do utrzymywania należytej czystości w celach mieszkalnych. Wychowawcę zobowiązano do skutecznego egzekwowania od osadzonych porządku w celach oraz bieżącego zgłaszania potrzeb związanych z warunkami socjalno-bytowymi panującymi w oddziale.

Ad. 3.

Salę oddziału szpitalnego remontowane i odnawiane są systematycznie. Tylko w bieżącym roku odnowiono 3 sale chorych, pozostałe 4 zostaną odnowione bez zbędnej zwłoki (jeszcze w tym roku). Sama modernizacja oddziału szpitalnego i dostosowanie go do wymogów określonych w

rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej, jest przedsięwzięciem, które z uwagi na przewidziane koszty, przekracza możliwości samej jednostki. Wielokrotne monity i pisma w tej sprawie, kierowane za pośrednictwem Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Olsztynie do Centralnego Zarządu Służby Więziennej w Warszawie, jak dotychczas, nie przyniosły efektów w postaci przyznania środków finansowych na sporządzenie dokumentacji modernizacyjnej, a następnie rozpoczęcie prac, niemniej nie ustajemy w naszych staraniach w pozyskaniu środków finansowych na ww. inwestycję.

Ad. 4.

W dniu 24.03.2009r. zakończono odnawianie pomieszczeń przeznaczonych do realizacji widzeń w oddzielnym pomieszczeniu bez osoby dozorującej. Zakres prac obejmował malowanie ścian, sufitów oraz stolarki okiennej i drzwiowej. Ponadto ww. pomieszczenia wyposażono w niezbędny sprzęt kwaterunkowy zgodnie z tabelą Nr 20 stanowiącą załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003r. w sprawie warunków bytowych osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 186 poz. 1820).

Ad. 5

Zgodnie z przepisami instrukcji Nr 1/2000 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 22 maja 2000r. w sprawie gospodarowania sprzętem kwaterunkowym w jednostkach organizacyjnych SW, corocznie sporządzane jest zapotrzebowanie na podlegający wymianie sprzęt kwaterunkowy na podstawie przeprowadzonych przeglądów. Plan potrzeb jednostki na rok 2009 w zakresie łóżek koszarowych wynosi 134 szt. Obecnie używane w głównym bloku penitencjarnym łóżka koszarowe, w większości wyprodukowane zostały w latach 70 i 80 ubiegłego wieku. Ówczesne standardy ich wykonania nie przewidywały zastosowania drabinek oraz barier zabezpieczających przed upadkiem z wyższego piętra. Konstrukcja tych łóżek oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy dotyczące bezpieczeństwa wyrobów przeznaczonych do korzystania przez ludzi, nie pozwalają na modernizację łóżek we własnym zakresie. Na podstawie przytoczonego wyżej planu potrzeb, planowana jest sukcesywna wymiana łóżek dostosowanych do obecnych standardów oraz posiadających stosowne certyfikaty bezpieczeństwa użytkowania. W dniu 23.03.2009r. dokonano komisyjnego przeglądu stanu technicznego sprzętu kwaterunkowego, w tym łóżek. Polecono dokonanie stosownych napraw lub wymiany łóżek – termin realizacji wyznaczono do dnia 30.04.2009r.

Ad. 6.

Dokonano oceny możliwości zainstalowania dwóch wariantów instalacji przyzywowej w kąciu sanitarnym celi dla niepełnosprawnych zlokalizowanej w budynku aresztu. Z uwagi na uwarunkowania techniczne wybrano wariant optymalny i dokonano zakupu niezbędnych materiałów – termin realizacji wyznaczono do dnia 30.04.2009r.

Ad. 7.

W dniu 23.03.2009r. dokonano komisyjnego przeglądu stanu technicznego sprzętu kwaterunkowego oraz sortów mundurowych wydawanych osadzonym. Komisja stwierdziła w części cel mieszkalnych uszkodzone łóżka i parawany. Ponadto stwierdzono ponadnormatywne zużycie 300 szt. poszewek na poduszki oraz 100 kompletów piżam. Polecono dokonanie stosownych napraw lub wymiany parawanów – termin realizacji wyznaczono do dnia 30.04.2009r. oraz sukcesywnego zakupu poszewek na poduszki i piżam.

Ad. 8.

Administracja pozyskała wózek inwalidzki dla potrzeb tutejszego szpitala więziennego z Szpitala Kawalerów Maltańskich w Olsztynie.

Ad. 9.

Do 30.04.2009r. zaplanowano doposażenie do wymaganej ilości oddziału szpitalnego w szlafroki oraz ciepłą bieliznę, która będzie wydawana na prośbę osadzonych w przypadku korzystania przez nich ze spaceru w dni o niekorzystnych warunkach atmosferycznych.

Ad. 10.

W oddziale szpitalnym obowiązuje zakaz palenia tytoniu i jest on egzekwowany od osadzonych. Każdy fakt stwierdzenia nielegalnego wejścia w posiadanie i używanie wyrobów tytoniowych jest traktowane jako wykroczenie dyscyplinarne. Personel medyczny tutejszego szpitala dokłada wszelkich starań, aby egzekwować od pacjentów przestrzeganie obowiązującego w placówce zakazu palenia tytoniu. Dodatkowo w trakcie realizowanego w dniach 24 – 27.03.2009r. szkolenia dla funkcjonariuszy działu ochrony przypomniano oddziałowym pełniącym służbę w tym oddziale o konieczności realizowania wnikliwej kontroli osadzonych przybywających do oddziału, z uwzględnieniem aspektu posiadania wyrobów tytoniowych oraz bieżącym kontrolowaniu i egzekwowaniu przestrzegania przez osadzonych zakazu palenia tytoniu.

Ad. 11.

W oddziale szpitalnym, w dotychczasowym gabinecie lekarza dyżurnego zostanie wydzielone pomieszczenie na gabinet wychowawcy.

Ad. 12.

Monitoring w sali chorych Nr 17 przystosowanej pod względem zabezpieczeń techniczno – ochronnych do pobytu osadzonych zakwalifikowanych jako wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi zakładu karnego typu zamkniętego w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwa zakładu, stosowany jest wyłącznie w ściśle określonych, wnioskowanych indywidualnie przez lekarza przypadkach, np. w okolicznościach konieczności stałej obserwacji pacjenta, który z uwagi na stan zdrowia i towarzyszące mu zachowania może spowodować zagrożenie dla swojego życia i zdrowia). W sytuacji, gdy istnieje konieczność stosowania monitoringu ze względów medycznych, potwierdzonego pisemną opinią lekarza, dyrektor jednostki, na podstawie zapisu § 90 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31.10.2003 roku w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U z 2003r. Nr 194, poz. 1902), podejmuje decyzję o odstąpieniu w tym zakresie.

Ad. 13.

Tutejsi lekarze każdorazowo będą informować Rzecznika Praw Obywatelskich o przypadkach problemów z umieszczaniem chorych w pozawięziennych placówkach ochrony zdrowia, w sytuacjach, kiedy stan zdrowia pacjentów takiego umieszczenia będzie wymagał.

Ad. 14.

Karta Praw Pacjenta została uaktualniona i dostosowana do obowiązujących obecnie w tej materii przepisów.

Ad. 15.

Zmieniono zapisy §15 ust. 6 zarządzenia Nr 39/08 i zarządzenia Nr 40/08 w ten sposób, iż obowiązek przekazywania niezaklejonej korespondencji przez skazanych ograniczono wyłącznie do listów prywatnych podlegających cenzurze. Obecny zapis przedstawia się następująco:

„Skazani mają obowiązek przekazywania korespondencji prywatnej do wysłania niezaklejonej. Korespondencja, o której mowa w art.8 § 3, 102 pkt 11 i 103 § 1 Kkw nie podlega cenzurze, a jedynie nadzorowi administracji zakładu karnego”.

Zakwestionowany zapis §12 ust. 14 w/w zarządzeń oraz §12 ust. 7 zarządzenia Nr 25/2006 usunięto.

Ponadto w kwietniu br. zaplanowano w tym zakresie szkolenia dla kierowników widzeń i funkcjonariuszy obsługujących kartotekę widzeń.

Ad.16.

Osadzeni przy podejmowaniu decyzji przez Dyrektora Zakładu Karnego lub Komisję Penitencjarną, każdorazowo informowani są w sposób wyraźny i dla nich zrozumiały o możliwości zaskarżenia tej decyzji do Sądu Penitencjarnego. Ponadto wszystkim osadzonym, ich uprawnienia wynikające z art. 7 Kodeksu karnego wykonawczego przypominano w formie komunikatów emitowanych przez radiowęzeł.

Ad.17.

Bezpośrednio po zakończeniu czynności, w jednostce sprawdzono i zweryfikowano wszystkie umieszczone na tablicach w oddziałach mieszkalnych dane adresowe instytucji, do których osadzeni mogą kierować skargi.

Odnosząc się do zawartej w na stronie 18 protokołu, treści informacji pozyskanych w trakcie indywidualnych rozmów z osadzonymi dotyczących niewłaściwych relacji pomiędzy osadzonymi informuję, że z powyższym zapoznano kierowników zainteresowanych działów i zobowiązano do przeszkolenia załogi w przedmiocie konieczności podejmowania działań zmierzających do zapobiegania tego typu przypadkom w przyszłości.

Wykonano w 4 egz.:

- 1 – adresat,
 - 2 – do wiadomości:
Biuro Kontroli i Inspekcji
Centralnego Zarządu Służby Więziennej
w Warszawie + 1 zał.,
 - 3 – do wiadomości:
Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej
w Olsztynie.
 - 4 – a/a.
- AJA

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Barczewie
ppłk mgr Krzysztof Strzeliński